



Informe de necessitats d'equipaments i serveis de la ciutat i els barris propers a Can Bagaria

A partir de l'elaboració d'un inventari dels equipaments existents en el municipi, de diferent tipologia (cultural i cívica, docent, esportiu, sanitari, serveis socials, administratiu i de proveïment, d'emergència i seguretat, i d'altre naturalesa -medi ambient, funerari i religiós-), s'han determinat i aplegat dades de la situació en que aquests es troben i de l'ús que se'n fa d'ells per part de la població. Paral·lelament, i a partir d'aquestes dades, també hem provat de definir el model i els criteris d'assignació d'equipaments en els diferents barris de la ciutat, i en el cas concret del present informe, en el barri del Padró.

Si bé l'objectiu primer de les observacions que es planegen son de manera interdepartamental, sempre amb la voluntat de disposar d'elements que aportin un visió general respecte la situació, programació i mancances dels equipaments per tal que d'ajustar-los als estàndards i normatives de referència i donar resposta satisfactòria a les necessitats del veïnat, l'esmentat inventari i l'estat de la seva situació, ens haurà de permetre observar els desequilibris i mancances que entre ells i la seva localització afecten al territori.

Val a dir que com a indicadors per a determinar les necessitats d'aquest espai, i de la tipologia d'usos que d'ells se'n fa, més enllà de la seva especificitat temàtica, partim de dades recollides dels diferents departaments municipals competents, plasmats en la memòria anual, que atenen en la majoria dels casos a una caracterització demogràfica de Cornellà, quantificant la població resident per franges d'edat per tal de fer el balanç entre els equipaments existents i les necessitats de les persones que hi resideixen i, analitzant d'altra banda, la relació d'equipaments municipals existents, complementat amb la relació d'equipaments públics d'altres administracions, de concertats i privats.

Per tant la següent reflexió es basa, en primer lloc, a partir d'una conceptualització quantitativa d'obtenció i tractament de dades estadístiques disponibles i, en segon lloc, d'un treball quantitatiu i qualitatiu sobre l'inventari i la caracterització dels equipaments actuals i l'ús que se'n fa.



En concret, els passos seguits per desenvolupar aquest informe han estat:

- Revisió i anàlisi de dades estadístiques recollides en les diferents àrees de competències municipals i que conformen en molts casos la memòria de gestió departamental, posant la mirada principalment en els indicadors que ens parlen de població i d'ús dels equipaments de ciutat.
- Com apuntàvem en el paràgraf anterior, el recull d'informació es fa a través de documentació, bases de dades, memòries, informació a la xarxa i contacte telefònic amb responsables d'equipaments.
- Reunions de treball i contacte amb les persones responsables de la gestió dels equipaments.
- Revisió normativa i d'estudis referents als diversos àmbits d'equipaments.
- Actualització en els criteris, demandes o noves pràctiques respecte a l'especialització d'equipaments (tecnològics, comunitaris, ecològics, d'economia circular, etc.)
- Reunions tècniques amb els responsables de les diverses àrees de l'Ajuntament, d'altres institucions o privats per contrastar la informació obtinguda.

Aquest darrer punt ens obliga a detallar que el tractament dels equipaments, si bé es contempla en l'anàlisi de la xarxa pública municipal i complementada per altres administracions, s'ha tingut també en consideració els equipaments privats i concertats en aquells àmbits que complementen l'oferta i que és convenient tenir en compte a l'hora d'observar o planificar el territori.

En el cas concret del Padró, districte que acull el recinte de Can Bagaria, el balanç aporta dades significatives respecte a la dotació d'equipaments que aquest barri disposa, i que de manera resumida planteja handicaps sobre tot i en primer lloc pel que fa a recursos adreçats a l'atenció comunitària i serveis cívics de proximitat, així com els mediambientals i de reforç socio-econòmic, especialment en el cap de la formació social i d'àmbit extraescolar, però també dels que presten servei administratiu i de l'àmbit sanitari mentre que, a tenor de la seva dimensió territorial i demogràfica, presenta una situació acceptable o normalitzada pel que fa a propostes educatives, esportives, culturals, en matèria de seguretat, religioses i funeràries.

Aquest "handicap" es tradueix, pel que fa a tipologia de serveis i en aquest cas corroborat amb sectors dinàmics de la població del barri, en el següent llistat de necessitats, organitzades en dos grups diferenciats segons preferència o ordre de demanada:



- **Proximitat, cívic o comunitària:** Casal de Gent Gran, Centre Cívic o de Proximitat, dependències comunitàries (Seu AVV, casal de barri, espai per a joves, etc.).

Aquests equipaments, adreçats a l'atenció, organització i desenvolupament de serveis i recursos de "primera mà" cap els veïns i veïnes, formen part de reivindicacions històriques pel que fa al Padró, davant l'absència o precarietat de centres adreçats a tals usos i que, atenent a criteris de centralitat, son presents en altres barris del municipi, però excessivament allunyats d'aquest districte com per ser compartits o ni tan sols de referència.

També aquí correspondria incloure les iniciatives que apuntin cap el reforç formatiu, de caràcter social o extraescolar, que es veurien correspostos amb la materialització de la nova Escola de Musica o amb el projecte, a hores d'ara encara en converses, de l'Escola de Segona Oportunitat com la que propugna la Fundació el Llindar.

Equipaments i serveis adreçats tots ells a oferir suport formatiu al més joves davant de les mancances i necessitats educatives que de mica en mica s'agregen deixant entreveure forats que malauradament no sempre queden coberts per part de les institucions responsables.

En definitiva, orientar la mirada cap a la formació (ja sigui multidisciplinar, de reforç social prenent la cultura com a eina o la cohesió estructural del veïnatge). Si bé existeixen serveis distribuïts en diferents edificis o centres de la ciutat, la idea de connectar-los i convertir-los en eines de formació o cohesió ja sigui per a joves vulnerables o altres membres de la població amb deficiències estructurals, no és precisament un model centralitzat present a Cornellà.

- **Mediambientals, tecnològics o d'economia circular.** Aquest és una de les demandes a l'alça donats els canvis d'hàbit, i sobre tot, provocats per la progressiva conscienciació veïnal respecte a la necessitat d'impulsar projectes i serveis que observin models d'economia social, justa i sostenible.

Models que precisen d'empreses i organitzacions cíviques decidides a apostar per l'**Economia circular**, i promoure la producció de bens i serveis de manera sostenible, reduint per exemple el consum, el temps, l'esforç i allò que resulti a totes llums innecessari.



El principi bàsic d'aquest model aplica la regla de reduir, reutilitzar, reparar i reciclar en un cercle continu.

Val a dir, també, que aquestes experiències no son pas encara consolidades a Cornellà, d'aquí que la idea incipient de concentrar propostes d'aquest tipus en un mateix indret, donada la seva vocació col·laborativa, alimenta la idea de contemplar un recinte com és Can Bagaria en un possible escenari on desenvolupar experiències circulars.

Malgrat no sigui indispensable, i evidentment tampoc condicioni la qualitat dels usos o serveis que es puguin acollir en el total de la superfície de Can Bagaria, si que és cert que la possibilitat de concentrar projectes o equipaments adreçats a un àmbit comú, que puguin actuar de manera interactiva i que comparteixin i compatibilitzin recursos i esforços, confereix al projecte d'equipament un plus de cohesió i lògica territorial.

Propostes i alternatives d'interès general, que treballen compromeses i connectades; que remen cap un mateix model i s'ajuden entre sí en temes socioeconòmics, comunitaris o ecològics, aportant el plus d'innovació que la població emergent, pel que fa a edat i possibilitats d'implicació ciutadana, més valoren i busquen, obrint pas, generant llocs de treball i habilitats, i finalment qui sap si encapçalant àrees o serveis alternatius que encaixen molt bé amb la totalitat de població, que també son alhora, agradi o no, consumidors.

Més enllà d'aquest "paquet" principal de propostes, s'obre una segona bateria de tipus de serveis del que tampoc es reconeixen altres equipaments de la ciutat o que en el cas del Padró en concret, no tenen cap equivalent descentralitzat o ordenat en el seu territori com poden ser els de caràcter **administratiu** (entesos per descentralització de serveis i atenció administratives, ja siguin de serveis municipals o d'altres institucions) o el **sanitari**.

Obrint un parèntesi, apuntem aquí la tasca que paral·lelament s'ha realitzat des del departament d'innovació urbana i social amb la campanya de recollida d'idees i propostes a l'entorn dels serveis que pogués acollir Can Bagaria en un futur proper. A partir de trobades als diferents barris de la ciutat amb veïns i veïnes, de notícies en la revista municipal, de trameses electròniques dirigides a tot el conjunt d'entitats de la ciutat, a partir de convocatòries a través de plataformes municipals de participació, adreçades al nombrós grup de ciutadans i ciutadanes que s'interessen per les qüestions comunitàries (Cornellà Opina, Apropiteu), a partir de reunions amb els diferents Consells Sectorials de Participació i de jornades de portes obertes, també s'ha recollit un important nombre de propostes i idees que apunten cap a molts dels serveis que es suggereixen en el present document.



Més enllà de determinar quines son les realitats, optimitzacions i mancances respecte als equipaments, serveis i recursos de la ciutat, el present informe també voldria fer un incís i explicar que **el plantejament que es pugui fer del mapa d'equipaments locals, i en aquest cas valdria com a premissa pel que pugui esdevenir el futur recinte de Can Bagaria, ha de provar d'avaluar les necessitats per zones, però això no ha de ser interpretat com si es considerés la ciutat com una simple suma de barris.**

Al contrari, **cal considerar la necessitat d'equipaments de caràcter general que actuïn com a motors de cohesió social i sobre tot, indret de referència local, i fins i tot si es dona el cas, supralocal.** Valgui com a exemple d'aquesta observació el cas de l'Auditori de Cornellà com a element principal de caràcter musico-escènic de tota la ciutat o la configuració de la façana sud de l'Avinguda del Baix Llobregat com a principal escenari esportiu de la ciutat essent tots ells actius de cohesió urbana, al servei de tot el municipi i no només del seu barri.

Això no és incompatible amb el fet que, determinats serveis de proximitat, siguin accessibles a totes les zones de la ciutat i que per tant, tampoc forçosament s'hagin de duplicar, descentralitzar o senzillament reproduir.

I menys encara, en un municipi com el nostre, territorialment petit i concentrat.


Ramon Montserrat
Cap del Departament
d'Innovació Urbana i social

Cornellà de Llobregat, març de 2017

